

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
*maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi*

_____ning
*2025-2026-o'quv yili 1-sinflar
matematika fanidan II chorak uchun*

DARS

ISHLANMALARI

DIQQAT

Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.
Internet va Veb-sayitlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon**
bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	11 dan 20 gacha bo‘lgan sonlar	1		
2.	11 dan 20 gacha bo‘lgan sonlar	1		
3.	11 dan 20 gacha bo‘lgan sonlarning o‘nlikda yozilishi	1		
4.	11 va 12 sonlari	1		
5.	13 va 14 sonlari	1		
6.	15 va 16 sonlari	1		
7.	15 va 16 sonlari	1		
8.	17 va 18 sonlari	1		
9.	17 va 18 sonlari	1		
10.	19 va 20 sonlari	1		
11.	Sonlarni taqqoslash	1		
12.	Qavslar	1		
13.	Qavslar	1		
14.	Bir xonali sonlarni o‘nlikdan o‘tib qo‘shish	1		
15.	Bir xonali sonlarni o‘nlikdan o‘tib qo‘shish	1		
16.	Bir xonali sonlarni o‘nlikdan o‘tib qo‘shish	1		
17.	Sonlarni ayirish	1		
18.	Sonlarni bo‘laklab ayirish	1		
19.	O‘nlikdan ayirish usuli	1		
20.	Yaxlit sonlar	1		
21.	Sonlar 21 dan 100 gacha	1		
22.	21 dan 100 gacha bo‘lgan sonlarning o‘qilishi va yozilishi	1		
23.	21 dan 100 gacha bo‘lgan sonlarning o‘qilishi va yozilishi	1		
24.	Ikki xonali sonlarni taqqoslash	1		
25.	Ikki xonali sonlarni qo‘shish	1		
26.	Ikki xonali sonlarni qo‘shish	1		
27.	Ikki xonali sonlarni qo‘shish	1		
28.	Ikki xonali sonlarni ayirish	1		
29.	Ikki xonali sonlarni ayirish	1		
30.	Ikki xonali sonlarni ayirish	1		
31.	Qo‘shish bilan ayirish orasidagi bog‘lanish	1		
32.	Qo‘shish bilan ayirish orasidagi bog‘lanish	1		
33.	Ko‘p komponentli qo‘shish	1		
34.	Qo‘shishning guruhlash xossasi			
35.	Tarkibli ifodalar			

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 11 dan 20 gacha bo'lgan sonlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildirish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

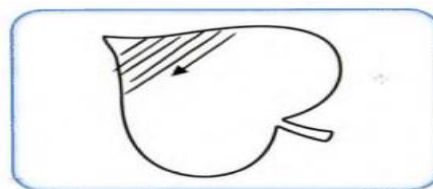
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

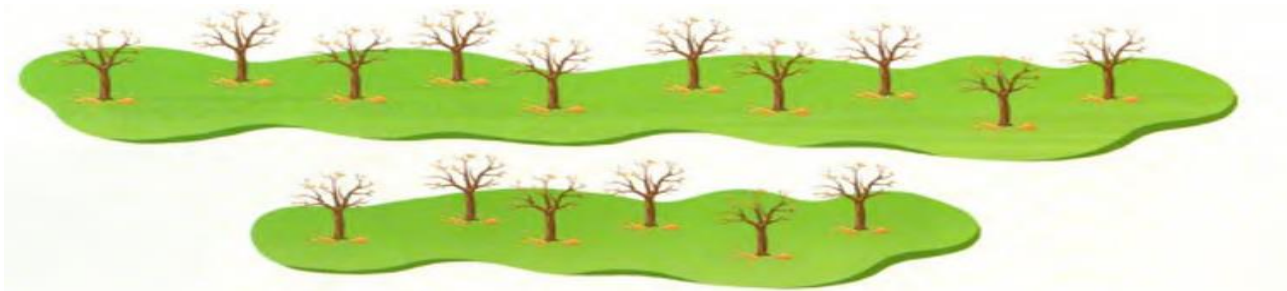
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

ikki xonali sonlar
o'nliklar
birliklar

1. Bu yerda nechta daraxt bor?

		O'nliklar	Birliklar
11	— o'n bir		
12	— o'n ikki		
13	— o'n uch		
14	— o'n to'rt		
15	— o'n besh		
16	— o'n olti		
17	— o'n yetti		
18	— o'n sakkiz		
19	— o'n to'qqiz		
20	— yigirma		

2. To'liq o'nliklarni ajrating va sonlarni yozing,

3. Bitta sonni har xil ko'rinishda qanday yozish mumkin ekanini ko'ring.

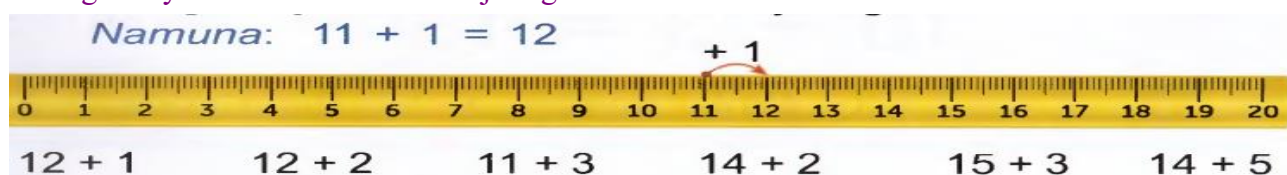
O'n bir 11 1 o'nl. 1 birl. 10 + 1

O'n uch o'nl. birl.

4. Yig'ilgan barglardan ekologik toza o'tin tayyorlandi. Nechta o'tin-tarasha hosil bo'ldi?

5. Chizg'ich yordamida amallarni bajaring.

6. Bog'bon olma bog'iga daraxtlardan tushgan

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 11 dan 20 gacha bo'lgan sonlarning o'nlikda yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

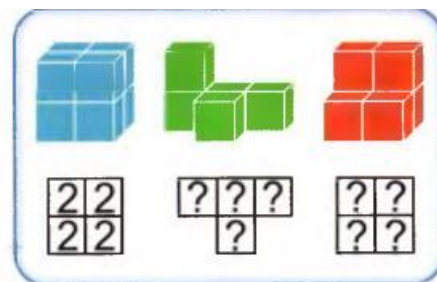
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

ikki xonali sonlar
raqamlar bilan yozish
o'nliklar va birliklar
sonlarning grafik yozuvi

1. Hovlida hammasi bo'lib nechta gul bor?

Ikki xonali sonlar ikkita raqam bilan yoziladi. Birinchi raqam sonda nechta o'nlik, ikkinchi esa raqam nechta birlik borligini bildiradi. Har bir raqamning sondagi o'rnini xona deb ataladi.

$$10 + 3 = 13$$

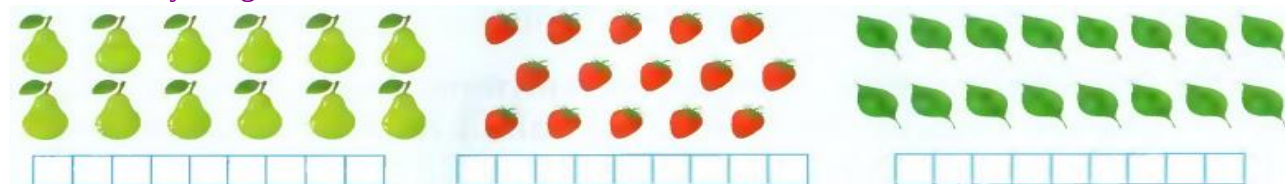
O'nlar xonasi

Birlar xonasi

2. Sonlarni o'nliklar va birliklar yig'indisi shaklida yozing

3. Har bir rasmdagi to'liq o'nliklarni aylanaga oling. Sonlarni xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishida yozing.

4. Sonni har xil usullarda tasvirlang.

O'n yetti

17

1 o'nl. 7 birl.

10 + 7

O'n ikki

□ o'nl. □ birl.

5. Alisher uydan chorrahagacha 10 minut va chorrahadan maktabgacha yana 8 minut vaqt sarfladi. Alisher uydan maktabgacha bo'lgan yo'lga necha minut vaqt sarflagan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 11 va 12 sonlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

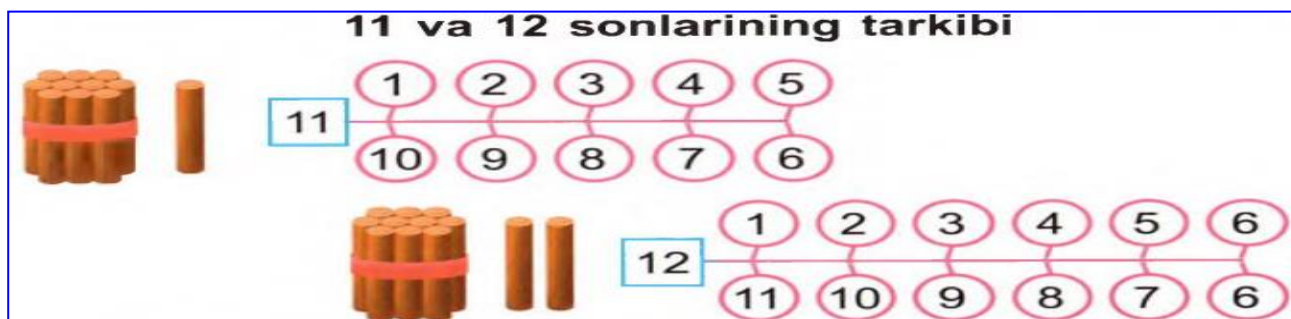
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

o'n bir
o'n ikki
sonlar tarkibi

Shakllar nechta?

1. Yer yuzida har kuni hayvonlarning 6 turi yo'qolib ketadi. 2 kunda hayvonlarning necha turi yo'qolib ketadi?
2. 11 va 12 sonlarining tarkibini o'rganing.

3. Chizg'ich yordamida yig'indini hisoblang.

$11 + 5 =$	$11 + 6 =$	$12 - 4 =$
$12 + 3 =$	$12 - 2 =$	$11 - 5 =$

4. Ikkita katta daraxtni kesgan odam nechta ko'chat ekish kerak?

5. Madina nechta gulga suv quyishi kerak?

6. Tug'ilgan kunga 18 ta shar shishirilishi kerak. 8 ta shar shishirildi. Shishiriladigan nechta shar qoldi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Narsalarning to'plamlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

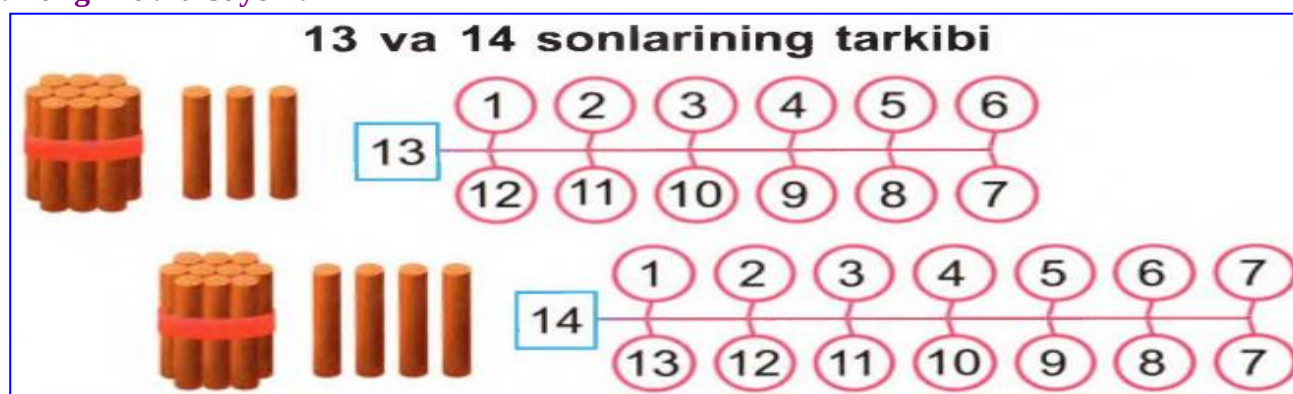
Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Nurlan bir necha kun ob-havoni kuzatdi va har bir kunni maxsus belgi bilan belgilab bordi.

U jami necha kun ob-havoni kuzatdi?

2. 13 va 14 sonlarining tarkibini o'rganing.

13 soni

$12 + 1$	●●●●●●●●●●●●●●
$11 + 2$	●●●●●●●●●●●●●●
$10 + 3$	●●●●●●●●●●●●●●
$9 + 4$	●●●●●●●●●●●●●●
$8 + 5$	●●●●●●●●●●●●●●
$7 + 6$	●●●●●●●●●●●●●●

14 soni

$13 + 1$	●●●●●●●●●●●●●●●
$12 + 2$	●●●●●●●●●●●●●●●
$11 + 3$	●●●●●●●●●●●●●●●
$10 + 4$	●●●●●●●●●●●●●●●
$9 + 5$	●●●●●●●●●●●●●●●
$8 + 6$	●●●●●●●●●●●●●●●
$7 + 7$	●●●●●●●●●●●●●●●

3. 14 kunning 9 kuni yomg'irli va qolgan kunlar esa quyoshli bo'lgan. Quyosh batareyasi necha kun ishlagan?

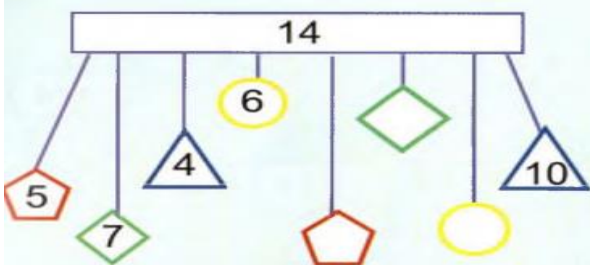
4. Qaysi son tushirib qoldirilgan?

5. Bo'shliqlarni to'ldiring.

$\square + 8 = 14$	$8 + \square = 13$	$\square + 11 = 13$
$11 - \square = 9$	$11 - 2 = \square$	$14 - \square = 9$

6. Namuna bo'yicha 14 raqamini to'plang.

7. Aziz, Lola va Said har biri turli sondagi bulutlar chizdilar. Agar rasmlarda hammasi bo'lib 6 ta bulut bo'lsa, har bir bola nechtadan bulut chizgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 15 va 16 sonlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

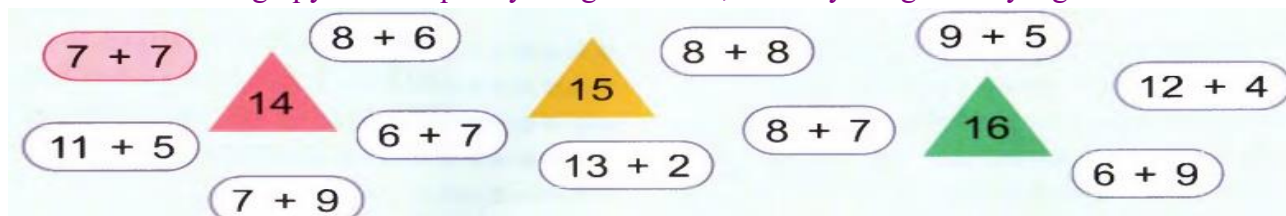
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ilhom barglarni qutilarga solmoqda. Qutilarga ularda nechta barg borligini yozing. Ilhom qaysi daraxt nomini yozmadi? Shu daraxt nomini qutiga yozing.

2. Ifodalarni ularning qiymatlari qanday rangda bo'lsa, shunday rangda bo'yang.

Qaysi ifoda bo'yalmasdan qoldi? Uning qiymatini toping

3. Misollarni yeching. Javoblarni o'sish tartibida qo'ying va chinor daraxtining boshqacha nomini toping.

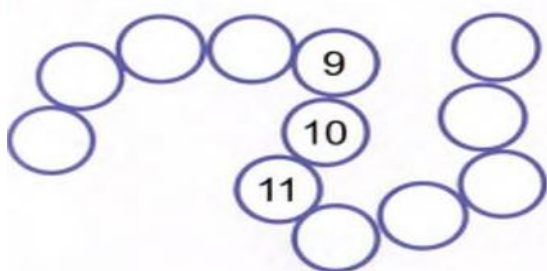
A	15 - 10	L	16 - 14	P	15 - 14
A	15 - 4	N	16 - 3	T	16 - 6

4. Natijalarni kamayish tartibida yozing. Hosil bo'lgan so'zni o'qing.

A	16 - 10	A	16 - 6	R	15 - 3
A	15 - 1	G	19 - 10	Q	16 - 1
Y	15 - 11				

5. Maktab hovlisiga 10 yil avval terak ekishgan, undan 6 yil oldin esa chinor ekishgan. Chinorning yoshi nechada

6. Sonlar qatorini to'ldiring.

7. Lola kapalakni yelimladi. U quyidagi qismlarga ega edi: . Lola qanday kapalakni yelimladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 17 va 18 sonlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish va bu usullar samarali ekanligini tushuna olish;

milliy bayramlarimizga oid sana va vaqtlarni bilish, ularni kundalik hayotda qo'llay olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimizning matematikaga qo'shgan hissalarini tushuna olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

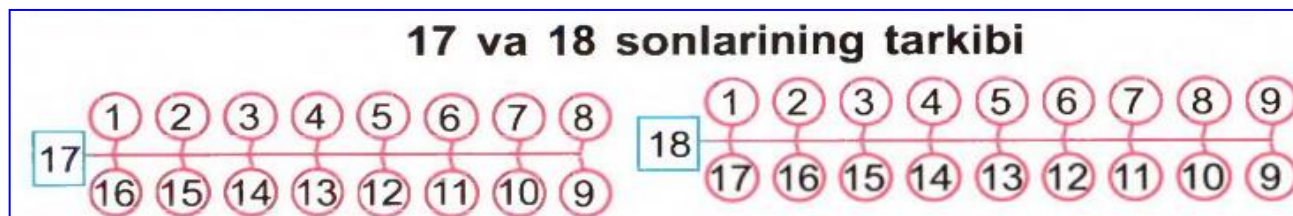
Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

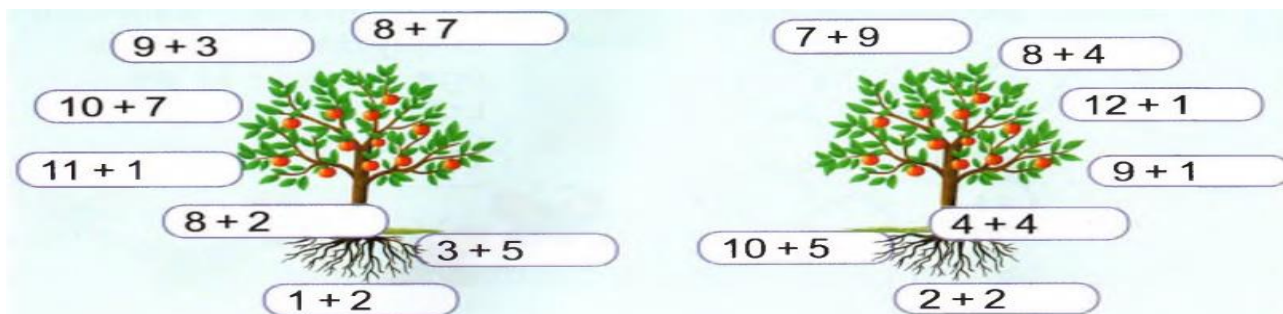
III. Yangi mavzu bayoni:

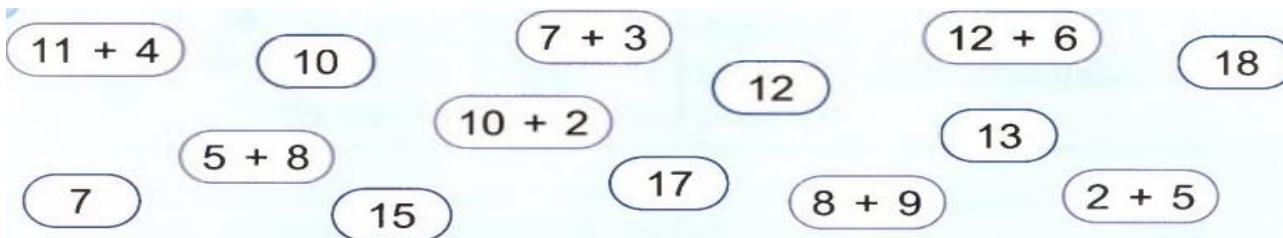
1. Yo'l bo'yida 9 ta zarang daraxti o'sadi. Bog'bon har ikki zarang orasiga bittadan archa ekishni rejalashtirdi. Zaranglar orasiga archalarni tasvirlang. Necha tup archa kerak bo'ladi? Kelajakda yo'l bo'yida necha tup daraxt o'sadi?

2. Sinf doshingiz bilan musobaqalashing. Kim daraxtning ildizidan uchigacha tezroq yetib boradi? Daftarlaringizni almashing va bir-biringizni tekshiring. Kim to'g'ri yechdi?

3. Chiziq yordamida ifodani uning qiymati bilan tutashtiring.

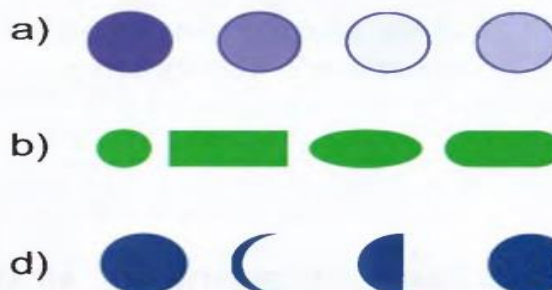
4. 7 tup archa qancha kislorod chiqarsa, 1 tup terak ham shuncha kislorod chiqaradi. 2 tup terakni necha tup archaga almashtirish mumkin?

5. Hozir terakning bo'yi qanchaga teng?

6. Rasmlarning to'g'ri tartibini birinchisidan boshlab ko'rsating.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 19 va 20 sonlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik , topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bog'bon bog'dan 10 ta oq va 10 ta qizil atirgul kesib oldi U hammasi bo'lib nechta atirgul kesib o'ldi?

3 ta atirguldin iborat nechta har xil guldasta yasash mumkin? Tasvirlang.

2. Berilgan sonni har xil usullarda yozing.

O'n ikki		$10 + 2$		
O'n besh				1 o'nli. 5 birl.
O'n yetti				
Yigirma	20			

3. Berilgan ma'lumotlardagi xatoni toping.

a) $12 = 20 + 1$.

b) Matematika bir va ikki xonali raqamlarni o'rganadi.

d) 8 va 10 sonlarining yig'indisi 17 ga teng.

e) Agar to'g'ri chiziqqa ikkita nuqta qo'yilsa, unda ular orasidagi chiziq sinq chiziq deyiladi.

4. Ikkita bir xil gulni qo'shib juftlang. Nechta gul chizilganini yozing. Shu sonlarda qanday umumiylik bor?

5. Tokchada hammasi bo'lib nechta xona gullari bor?

6. Gullar soni teng bo'lishi uchun tepadagi tokchadan pastki tokchaga nechta gulni olib qo'yish kerak?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni taqqoslash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildiradi olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Oq tovuq bir oyda 17 ta tuxum qo'yadi, kokilli tovuq esa oyiga 13 ta tuxum qo'yadi. Ko'proq tuxum olish uchun tovuqlarning qaysi naslini ko'paytirish kerak?

2. Rasmlar yordamida taqqoslang.

3. Chizg'ichdan foydalanib sonlarni taqqoslang.

8	3	10	15
2	7	18	10
8	16	7	17

4. Rasmda nechta jo'ja bor? Rasmda yana qanday parrandalar tasvirlangan? Ularning soni nechta? O'ng tomondagi parranda va jonzotlarni rasmdan toping.

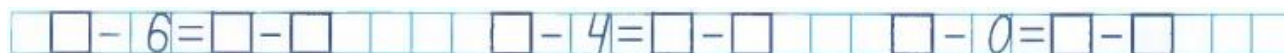

5. Yashirilgan so'zlarni toping. Ortiqcha so'zni aniqlang.

IGRSI KKAHH RADO'K YQO'

6. Fermer 1 ta xo'roz, 9 ta olachipor, 1 ta qora va 8 ta oq tovuq sotib oldi. Tovuqxona 20 ta parrandaga mo'ljallangan. Fermer yana bitta tovuqxona qurishi kerakmi?

7. Bo'sh katakchalarga shunday bir xonali turli juft natural sonlar qo'yingki, tengliklar to'g'ri bolsin.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qavslar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

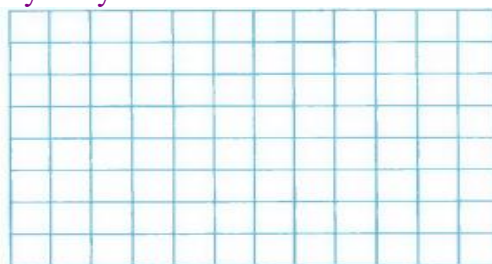
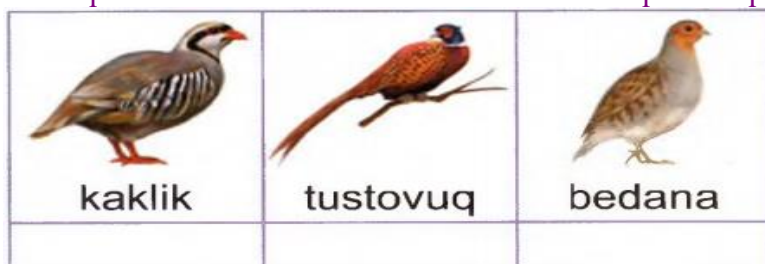
Qavssiz ifodalarda amallar chapdan o'ngga tomon tartib bilan bajariladi.

$$6 \overset{1}{+} 3 \overset{2}{+} 7$$

Qaysi amal birinchi bajarilishini ko'rsatish uchun u qavslarga olinadi.

$$6 \overset{2}{+} (3 \overset{1}{+} 7)$$

1. Hayvonot bog'ining bir katagida 5 ta kaklik va 4 ta tustovuq yashaydi. Ularga yana 10 ta bedana qo'shishdi Endi katakda hammasi bo'lib qancha qush yashaydi?

2. Amallarni tartibga rioya qilgan holda bajaring.

Namuna: $3 + (5 + 5) = 3 + 10 = 13$

$5 + (7 + 3) =$

$18 + (6 - 5) =$

3. To'rga ilingan baliqlar olingandan so'ng akvariumda nechta baliq qoladi? Bolalarning qaysi biri ifodani to'g'ri tuzdi?

Aziz $13 - (3 + 2)$

Lola $18 - (3 + 2)$

Said $(18 - 3) + 2$

5. Lulu nomli maymun 3 yoshga to'lganda hayvonot bog'iga keltirildi. Bugun Luluning hayvonot bog'ida yashayotganining 10 yilligi nishonlanadi. Maymun Luluning yoshi nechada?

6. Tengliklardan foydalanib shakllarni oxirigacha chizib tugallang.

7. Qavslar ichidagi sonlarni namuna bo'yicha yozing.

$10 (15) 5$

$6 () 8$

$7 () 9$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qavslar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

amallar tartibi
birinchi amal
ikkinchi amal

1	2	3
3	1	2
1	2	3
2	3	1

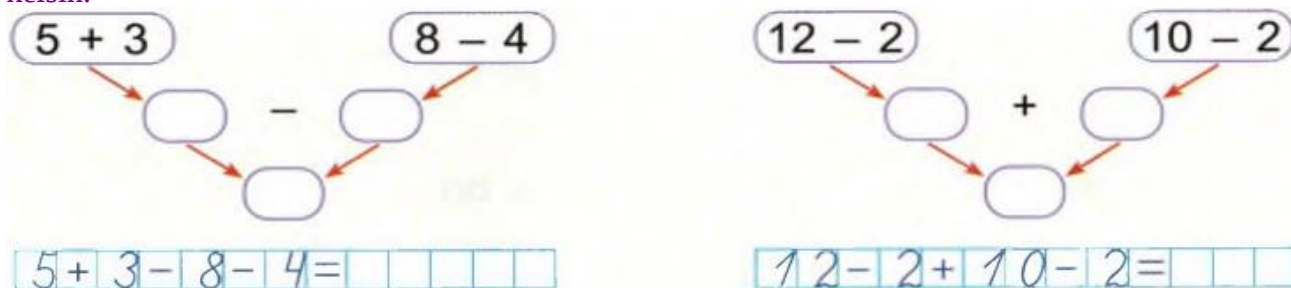
Amallarni bajarish tartibi:

1. Birinchi navbatda qavslar ichidagi amallar bajariladi.
2. Agar qavslar bir nechta bo'lsa, har bir qavsdagi amallar chapdan o'ngga tomon navbat bilan bajariladi.
3. So'ng amallar chapdan o'ngga tomon, navbat bilan bajariladi.

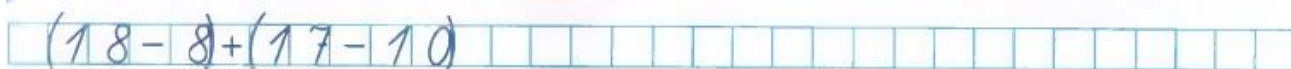
1. Hayvonot bog'larida oziq-ovqatlar solingan maxsus xaltalar sotiladi. Xaltada jami nechta meva va sabzavotlar bor?

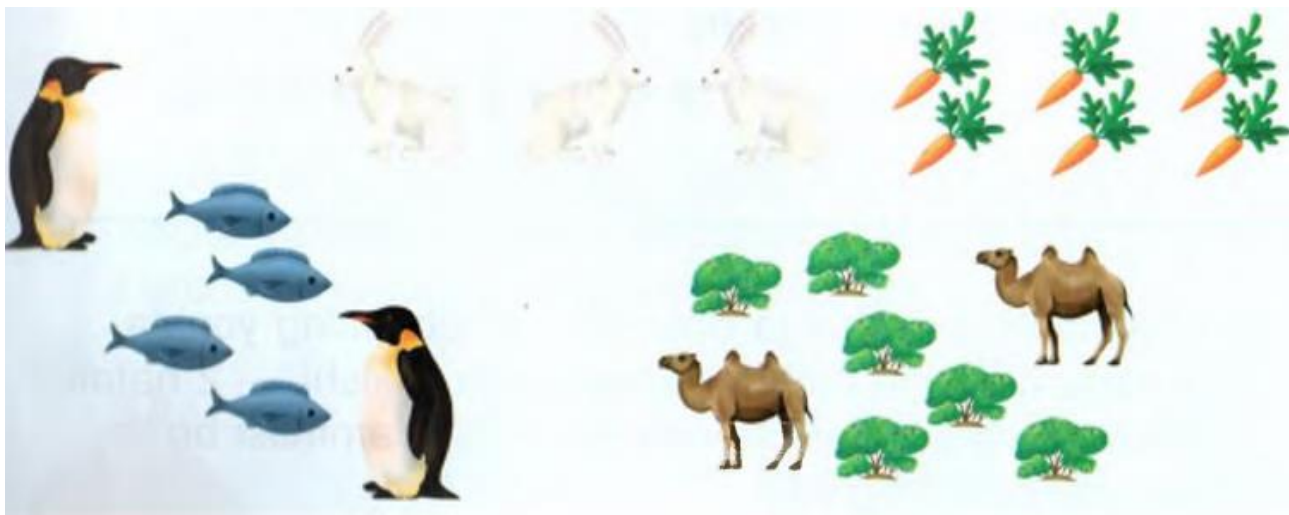
2. Ifodalarda qavslarni shunday qo'yingki, natijada chizma va amallar tartibi bir-biriga mos kelsin.

3. Topshiriqni mallar tartibiga rioya qilgan holda bajaring

4. Hayvonlarning yemishini shunday taqsimlangki, hamma hayvonga baravar tegsin.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir xonali sonlarni o'nlikdan o'tib qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

10 gacha to'ldirish
to'liq o'nlikni ajratish

$$\text{1 index finger} + \text{5 fingers} = ?$$

$$\text{3 fingers} + \text{5 fingers} = ?$$

Qo'shishda qo'shiluvchilardan birini 10 gacha to'ldirish mumkin.

$$8 + 5 = (8 + 2) + 3 = 10 + 3 = 13$$

Qo'shishda qo'shiluvchilardan birini 10 gacha to'ldirish mumkin.

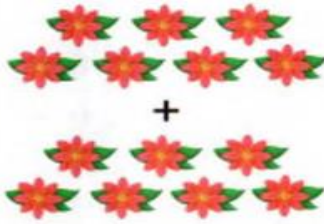
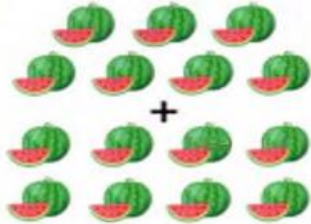
$$8 + 5 = (8 + 2) + 3 = 10 + 3 = 13$$

1. O'quvchilar sayohatga otlandilar. Avtobusning yonida 8 nafar o'quvchi turibdi. Ularga yana 5 kishi — 2 nafar o'quvchi va 3 nafar ota-ona qo'shildi. Hammasi bo'lib qancha odam yig'ildi?

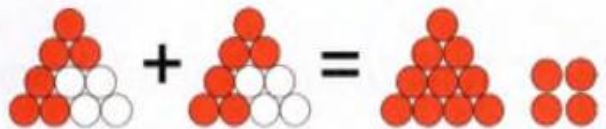
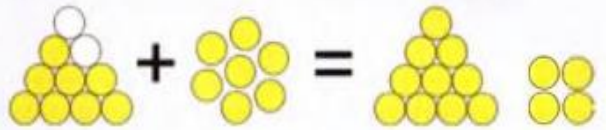
[illegible]

2. To'liq o'nlikni ajratgan holda qo'shing. Hosil bo'lgan misollarni yozing.

[illegible]

3. Qo'shishni namunaga qarab o'rganing. Qolgan rasmlardagi xatolarni to'g'rilang.

Namuna:

4. Sumka 11 kg yukni ko'tara oladi. Har bir buyum yoniga necha yozilgan bo'lsa, u shuncha massaga ega. Shu barcha buyumlarni sumkada olib ketish mumkinmi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir xonali sonlarni o'nlikdan o'tib qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

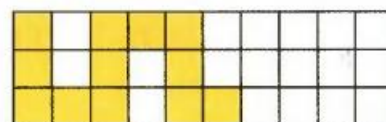
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

10 gacha to'ldirish
to'liq o'nlikni ajratish

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir xonali sonlarni o'nlikdan o'tib qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish va bu usullar samarali ekanligini tushuna olish;

milliy bayramlarimizga oid sana va vaqtlarni bilish, ularni kundalik hayotda qo'llay olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimizning matematikaga qo'shgan hissalarini tushuna olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

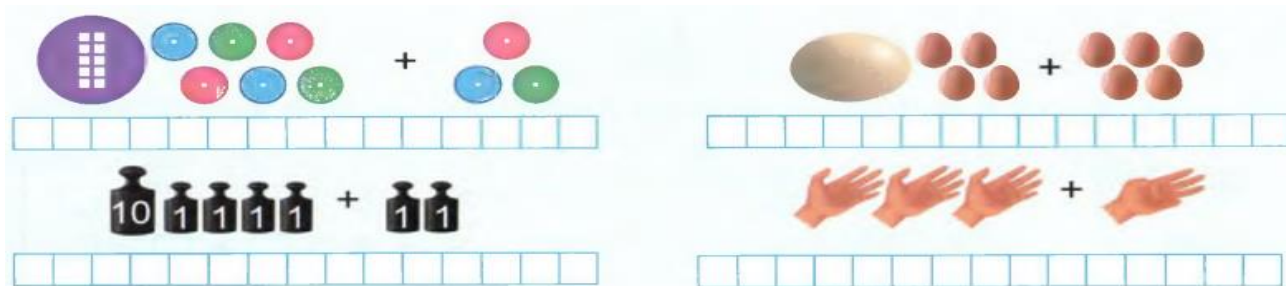
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

10 gacha to'ldirish
to'liq o'nlikni ajratish

1. Qanday sonlar yashiringanligini toping va misollarni yeching.

2. Salim uydan maktabga ketayotganida bargsiz 6 ta terakni, sariq bargli 7 ta zarang daraxtini va 5 ta archa daraxtini ko'rdi. Shu yo'l bo'yida hammasi bo'lib nechta daraxt o'sadi?

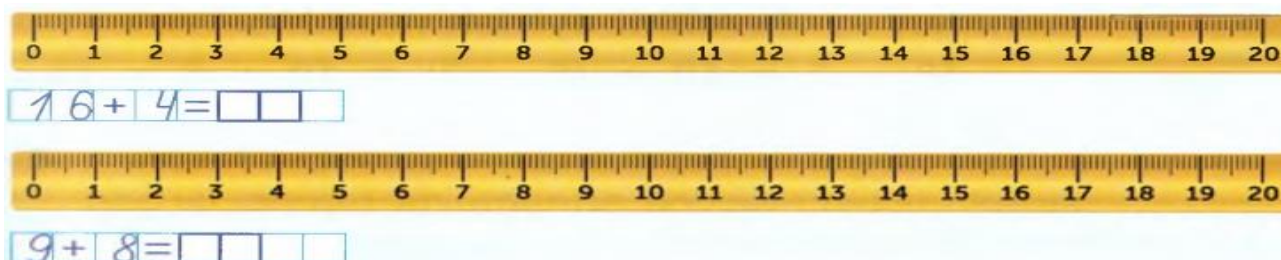

3. Vali uydan maktabga ketayotganida kaptarlar to'dasini ko'rib qoldi. To'dada u 8 ta oq va 9 ta kulrang kaptar sanadi. Bu to'dada nechta kaptar bor?

4. Yig'indilarni toping.

5. Qo'shishni sonli qator yordamida tasvirlang.

6. Tabiatda sanash mumkin bo'lgan narsalar nomini toping va tagiga chizing. Qaysi so'z ortiqcha?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Agar kamayuvchining birliklari soni ayriluvchidan katta bo'lsa, unda kamayuvchining birliklari sonidan ayriluvchini ayirish mumkin.

$$18 - 2 = 10 + (8 - 2) = 10 + 6 = 16$$

1. G'afur va Go'zal o'rtoqlari bilan qorbo'ron o'ynayapti. Ular 16 ta qor to'pi yasashdi. Agar bolalar 4 ta qor to'pini otsalar, ularda nechta qor to'pi qoladi?

2. Namunaga qarab hisoblang

$17 - 4 = 10 + (7 - 4) = 10 + 3 = 13$

$16 - 4$

$15 - 2$

3. 18 nafar bola qorli tepalikda uchishardi. Bir soatdan so'ng 6 nafar bolani uyga ovqatlanishga chaqirishdi. Tepalikda necha nafar bola qoldi?
4. Qahraton qishda qushlarga yordam berish uchun bolalar taxtadan 14 ta donxo'rak yasashdi. Ular 3 tasini daraxtlarga osishdi. Daraxtlarga yana nechta donxo'rakni osib chiqish kerak?
5. Akmal 11-dekabr — Butun jahon tog'lar kuniga bag'ishlangan anjumanda so'zga chiqishi kerak. Agar u bu chiqish haqida 2-dekabrda bilgan bo'lsa, tayyorlanishiga nechta kun qoladi?

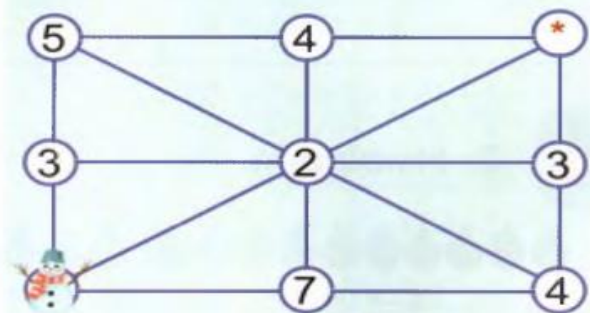
6. Har bir harf uchun ushbu qator va ustundagi sonlarning yig'indisini toping. Natijasini ikkinchi jadvalga yozing. Hosil bo'lgan so'z nimani anglatadi?

+	3	4	5	6	7	8	9
5		Q					B
6				R			
7						O	
8	O						
9		O'			R		N

9	11	16	14	13	12	15	18

7. Qor odamni qor uchquni tomon yo'laklar orqali shunday o'tkazingki, butun yo'l bo'ylab sonlar yig'indisi 13 ga teng bo'lsin.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonlarni bo'laklab ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildiradi olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

kamayuvchi
ayriluvchi
ayirma
bo'laklab ayirish

	3	9
1	2	8
6	4	7

1. Yomg'irdan so'ng hovlida 15 ta katta ko'lmak paydo bo'ldi. Ikki kundan so'ng bolalar maydonchasidagi 5 ta hamda yo'l bo'yidagi 4 ta ko'lmak quridi. Nechta ko'lmak quridi? Hovlida nechta ko'lmak qoldi? Shu 2 kun davomida ob-havo qanday bo'lganini aytish mumkinmi?

2. Hisoblang.

16	-	7	=	(	16	-	)	-	=				

12	-	6	=						

3. Ahmad so'nggi 15 kun davomida faqat bir hafta qor yog'ganini va qolgan kunlari havo iliq bolganini kuzatdi. Shu vaqt oralig'ida nechta kun havo iliq bolgan?

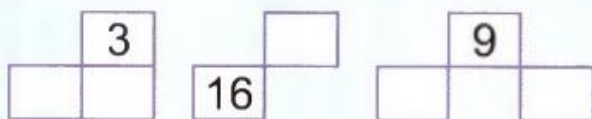
4. Ahror o'z qo'li bilan "mevali muzqaymoq" tayyorladi. Hammasi bo'lib 18 ta ulush chiqdi. Agar u olchadan 9 ta ulush muzqaymoq tayyorlagan bo'lsa, unda shaftoli ta'mi bilan nechta ulush muzqaymoq tayyorlagan?

5. 19-dekabrda tun 15 soat, kun esa 9 soat davom etdi. Tun kundan nechta soatga ko'proq davom etgan?

6. Jadvaldan ba'zi sonlarni o'chirishdi. Bu jadvalni bo'laklarga bo'lishdi. Bo'sh kataklarga qanday sonlarni yozish kerakligini toping.

1	2			5					10
		13				17		19	

7. Rasmda mana shunday ketma-ketlikni toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Oʻnlikdan ayirish usuli

Darsning maqsadi:

a) taʼlimiy maqsad- oʻquvchilarga narsalarning toʻplamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha boʻlgan sonlarni oʻrgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- oʻquvchilarda ahil jamoa boʻlib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni toʻgʻri aniqlash koʻnikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- oʻquvchilarni mustaqil fikrlashga undash, togʻri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali oʻquvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

Oʻquvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar koʻrinishida berilgan statistik maʼlumotlarni oʻqiy olish, tushunish va foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va oʻz fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan oʻzaro muloqot chogʻida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar roʻy bergan paytlarda oʻzini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, koʻnikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, boʻr, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, koʻrgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: oʻquvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada eʼlon qilinadi.

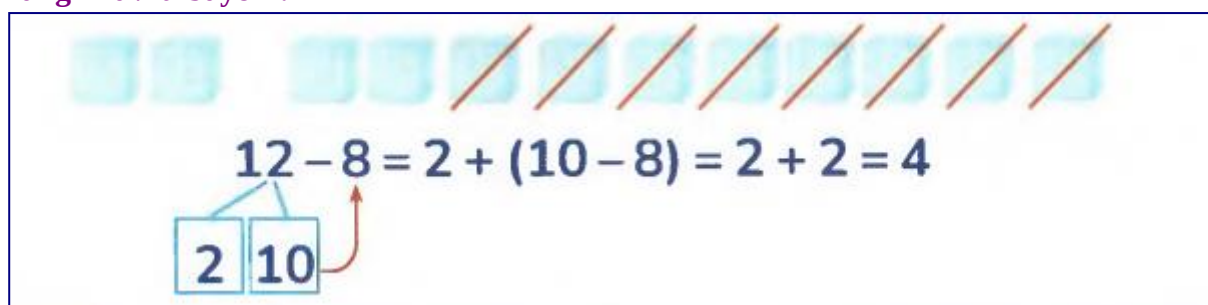
Darsning borishi:

№	Boʻlimlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	Oʻtgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	Oʻquvchilarni ragʻbatlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va oʻquvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, oʻquvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. Oʻtilgan mavzuni mustahkamlash. oʻtilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob oʻtkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili oʻtkazilib noʻtoʻgʻri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan koʻrsatma beriladi.

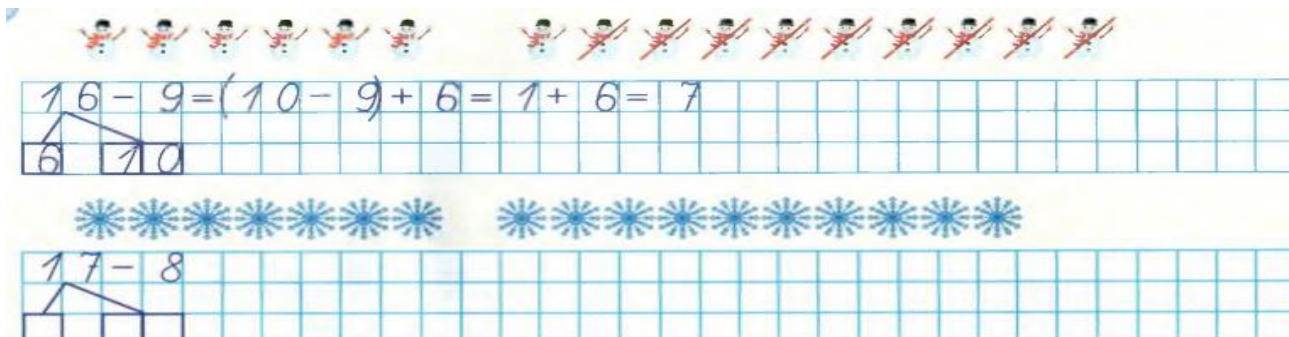
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Likopchada 11 ta muz bo'lakchasi bor edi. Ularning bir qismi stakandagi issiq suvga solindi. Likopchada 6 ta muz bolakchasi qoldi, stakandagi muz bolakchalari esa yo'qolib qoldi. Nechta muz bo'lakchasi yo'qolib qoldi? Muz bolakchalari qayerga yo'qoldi?

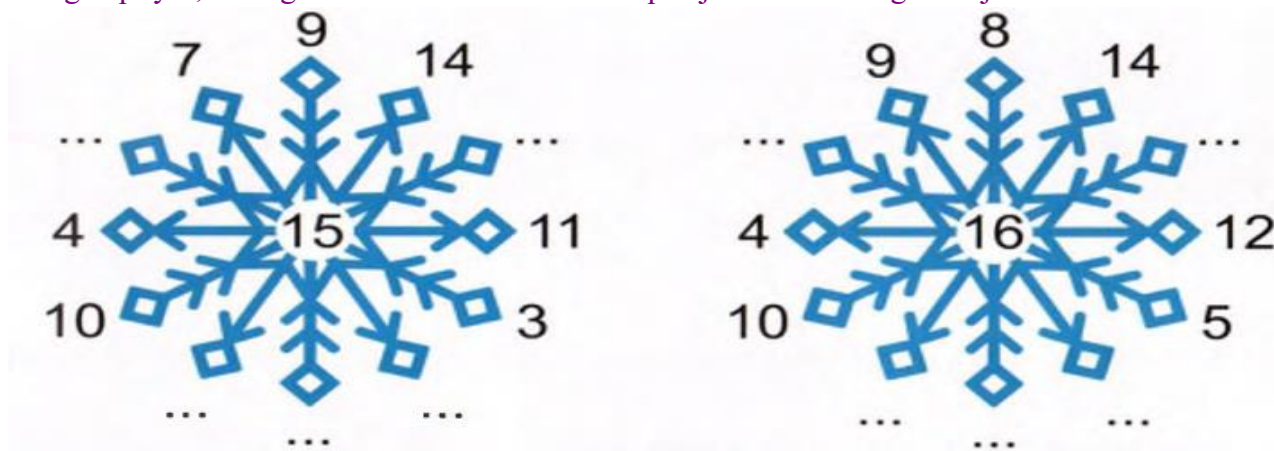
2. Namunaga qarab hisoblang.

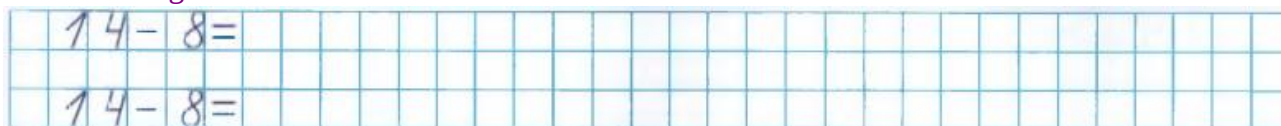
3. Ona suvni muz bo'lakchalari yasaydigan idishga quydi va muzlatish uchun muzlatgichga qo'ydi. Ikki soatdan so'ng 15 ta muz bo'lakchasi hosil bo'ldi. Agar ona shisha idishdagi iliq sharbatni sovitish uchun unga 8 ta muz bo'lakchasini solsa, nechta muz bo'lakchasi qoladi?

4. Sinfdoshingiz bilan musobaqalashing. Kim qonuniyatni topsa va tushirib qoldirilgan sonlarni tez o'miga qo'ysa, shu g'olib sanaladi. Kim tezroq bajardi? Kim to'g'ri bajardi?

5. Amallarni ikki usul bilan bajaring: o'nlikdan ayirish hamda 10 gacha kamaytirish bilan. Nimani sezdingiz?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yaxlit sonlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

yaxlit sonlar

nol bilan tugaydigan sonlar

8		10
12		
		19

1. Sonlarni o'qing. Ularda necha o'nlik bor?

2. Tushirib qoldirilgan sonlarni yozing

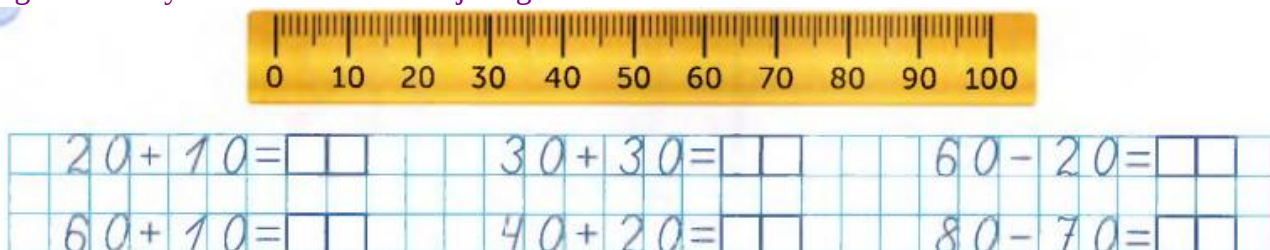

3. O'ntalab sanang. Istalgan misolga matematik hikoya tuzing.

Namuna: 2 o'nlik + 3 o'nlik = 50

3 o'nlik + 5 o'nlik =	2 o'nlik + 8 o'nlik =
1 o'nlik - 6 o'nlik =	9 o'nlik - 3 o'nlik =
3 o'nlik + 7 o'nlik =	1 o'nlik + 9 o'nlik =

4. Chizg'ichdan foydalanib amallarni bajaring

5. Jadvalni birinchi qatordagi namuna bo'yicha to'ldiring.

o'n	10	●	1 o'nl.
o'ttiz			
ellik		● ● ● ● ●	
qirq	40		
to'qson			9 o'nl.

6. 80 yildan buyon odamlar uchi sharikli ruchkadan foydalanadilar. Oradan 40 yil o'tib "yozing-o'chiring" nomli ruchka ixtiro qilindi. Odamlar undan necha yildan buyon foydalanishyapti?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 21 dan 100 gacha bo'lgan sonlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

No	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

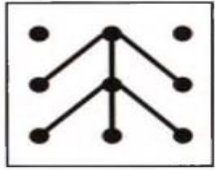
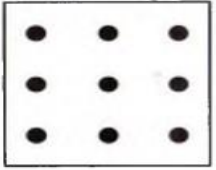
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

o'nliklar va birliklar
natural sonlar
guruhlab sanash

20 dan keyin keladigan ikki xonali sonlarning nomi (yaxlit sonlardan tashqari) ikki so'zdan iboratdir.

Masalan: 31 — o'ttiz bir.

1. Jadvaldan foydalanib, 42, 18, 56, 83 sonlarining “qo‘shnilari”ni ayting. “Qo‘shni” sonlar bu sonlardan nechtaga ortiq yoki nechtaga kam?

		+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
o'n	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	+10
yigirma	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	+10
o'ttiz	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	+10
qirq	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	+10
ellik	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	+10
oltmish	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	+10
yetmish	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	+10
sakson	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	+10
to'qson	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	+10

2. Sonlarni uchta usul bilan yozing.

Qirq olti		4 o'nl. 6 birl.	46
Yigirma besh			
Ellik bir			

3. Tartib bilan sanang.

38 dan ... 45 gacha 17 dan ... 26 gacha 89 dan ... 96 gacha

4. 1-topshiriqdagi jadvalga qarab sanang:

- a) 12 dan boshlab, ikkitalab;
- b) 20 dan boshlab, beshtalab;
- d) 30 dan boshlab, uchtalab;
- e) 10 dan 100 gacha o'ntalab.

5. Sonlarni to'g'ri tartibda ayting. Sanoq tartibini 10 dan boshlab, strelkalar yordamida ko'rsating.

60 20 90 70 30 80 40 10 50

6. Do'konda xaridor sotuvchidan 40 ta tugmacha berishini iltimos qildi. Sotuvchi sanashi qulay bo'lishi uchun tugmachalarni 5 talab sanadi. Sotuvchiga yordam bering.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 21 dan 100 gacha bo'lgan sonlarning o'qilishi va yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Biz foydalanayotgan raqamlar arab raqamlari deyiladi. Qadimda odamlar bu raqamlarni arab tilida yozilgan kitoblar orqali o'rganishgan. Matematikaga oid ilk kitobni xorazmlik buyuk matematik Muhammad ibn Muso al-Xorazmiy yozgan.

1. Misrliklar 1 va 10 sonlarini quyidagi belgilar bilan ifodalashgan: 1 soni – | “tayoqcha”, 10 soni – “tovoncha”. Qadimgi Misrda 35 soni quyidagicha yozilgan: Sonlarni o‘qing va ularni raqamlar bilan yozing.

2. Sonlarni xona qo‘shiluvchilari yig‘indisi ko‘rinishida yozing.

29 = 20 + 9	42	96
37 = 30 + 7	11	86

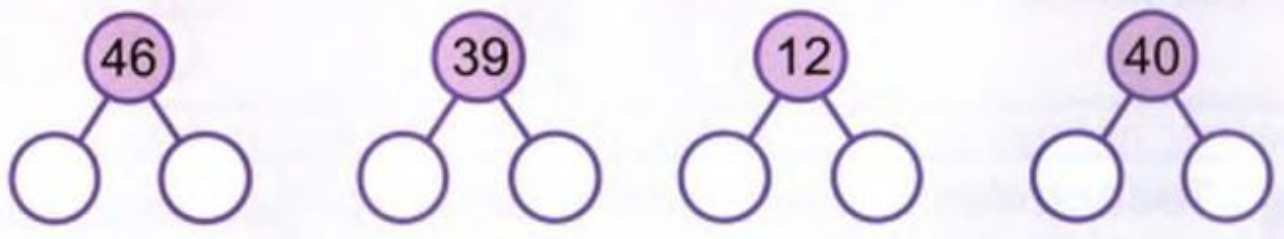
3. Tartib bilan sanang.

29 dan ... 37 gacha 48 dan ... 56 gacha 77 dan ... 84 gacha

Teskari tartibda sanang:

52 dan ... 47 gacha 93 dan ... 88 gacha 21 dan ... 14 gacha

4. Sinfdoshingiz bilan musobaqalashing. Sonlarni o‘nliklar va birliklarga bo‘ling. Bir-biringizni tekshiring. Kim tezroq bajardi? Kim to‘g‘ri bajardi?

5. O‘quvchilar o‘qituvchi bilan tarix muzeyiga borishdi. Muzeyga kirish uchun esa chipta sotib olish kerak. Chiptachi o‘qituvchiga chiptalarni quyidagicha beshtalab sanab berdi: $5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$. O‘qituvchi nechta chipta sotib oldi?

6. Lolaning otasi kolleksiyachi. U har xil davlatlarning qadimgi tangalarini to‘playdi. Tangalarni u maxsus albomda saqlaydi. Albomning har bir qatoriga 10 ta tanga sig‘adi. Agar otasi 5 ta qatorni to‘liq toldirgan bo‘lsa, uning hammasi bo‘lib nechta tangasi bor?

7. Qadimgi mayya xalqi ham sonlarni yozishda o‘z belgilariga ega bo‘lgan. O‘ylab ko‘ring, ularning sonlari qanday qoidaga asosan yozilgan? Sonlarni shunday usul bilan yozing.

7	12	10	19	9	3	11	16
							

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 21 dan 100 gacha bo'lgan sonlarning o'qilishi va yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish va bu usullar samarali ekanligini tushuna olish;

milliy bayramlarimizga oid sana va vaqtlarni bilish, ularni kundalik hayotda qo'llay olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimizning matematikaga qo'shgan hissalarini tushuna olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

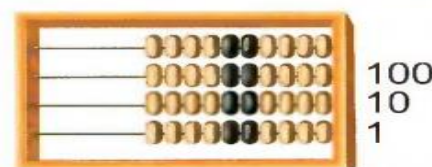
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

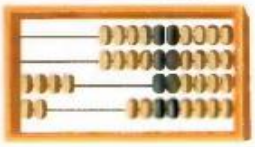
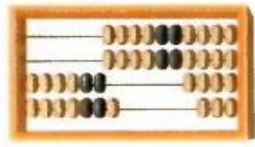
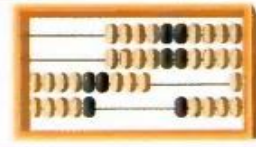
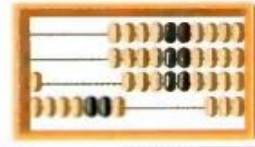
Toshchalar tizilgan simli chorcho'p cho't deyiladi. Har bir simdagi toshchalar sonda nechta birlik, o'nlik hamda yuzlik borligini ko'rsatadi.

1. Har bir misol uchun shu misol joylashgan qatordan to'g'ri javobni toping. Javoblarga mos harflardan qanday so'z hosil bo'ladi?

$10 + 2 + 4 + 3$	U — 13	O — 20	E — 18	A — 19
$18 - 4 - 3 - 2$	B — 9	V — 8	G — 10	T — 11
$10 - 6 + 7 + 5$	I — 15	O — 6	A — 16	U — 17
$3 + 4 + 5 + 6$	R — 17	K — 18	T — 16	M — 19

2. Cho'tlarda qanday sonlar belgilangan?

			
42			

3. Quyidagi sonlarni ayting.

3 onl. 4 birl.	5 onl. 6 birl.	7 onl. 2 birl.
1 onl. 9 birl.	3 onl. 7 birl.	2 onl. 0 birl.

4. Aziz ikki xonali son o'yiadi. Unda o'nliklar soni 6 ga teng, birliklar soni esa 3 ta kam. U qanday son o'ylagan?

5. Lola ikki xonali son o'yladi. Bu sonning raqamlari yig'indisi 5 ga teng. Bu qanday sonlar bo'lishi mumkin? Ularni yozing

6. Misollarni yeching.

$20 + 70 =$	$12 + 7 =$	$30 + 5 =$
$10 + 60 =$	$13 + 5 =$	$50 + 8 =$

7. Sinfdoshingizga "Kim tezroq" o'yinini taklif eting. Kim qonuniyatni tezroq topadi va o'z jadvalini tez va to'g'ri toldiradi?

26	21		27	
56		50	57	
86	81	80		82

33	43		13	
35		65	15	
38	48	68		98

8. Har bir dastada 10 ta likopcha bor.

Yuqoridagi tokchada nechta likopcha bor?

Pastdagi tokchada-chi? Ikkala

tokchada hammasi bo'lib qancha

likopcha bor? Shu sonlardan

foydalanib 4 ta tenglik yozing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni taqqoslash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

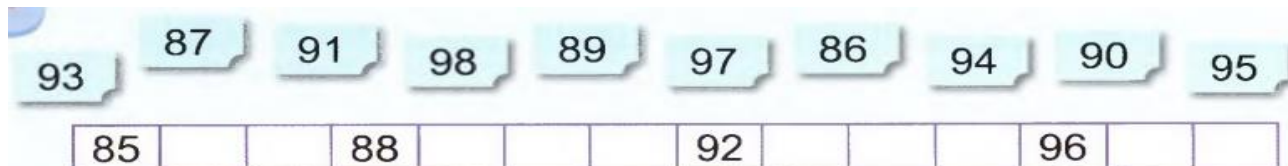
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

Ikki xonali sonlarni taqqoslash ulardagi o'nliklar sonini taqqoslash bilan boshlanadi.

Qaysi sonda o'nliklar ko'p bo'lsa, shu son katta son hisoblanadi. Agar o'nliklar soni teng bo'lsa, unda birliklar soni taqqoslanadi.

1. Nomerlarni to'g'ri tartibda yozing.

2. Shifokor bemorlarni tartib raqamlari bo'yicha ketma-ket qabul qiladi. Bemorlarni to'g'ri tartibda joylashtiring.

Agar bemorning nomeri 17 bo'lsa, uni qabulga oldin kiritish mumkinmi?

3. Sonlarni taqqoslang.

4. Termometrdagi sonlarni ayting. Nima uchun 37 soni qizil rang bilan ajratilgan?

Ushbu termometr qanday haroratni ko'rsatyapti? Uni 37° harorat bilan taqqoslang. Tengsizlikni yozing. Harorati o'lchangan kishining sog'lig'i haqida qanday xulosa chiqarish mumkin?

5. Shifokor Azizga 30 kun vitamin va minerallar qabul qilishni tayinladi. Onasi har birida 10 tadan tabletka bo'lgan 6 ta plastinka vitamin sotib oldi. Har kuni Aziz ushbu vitaminlardan 2 donadan ichishi kerak. Shu vitaminlar Azizga 30 kunga yetadimi?

6. Hamshira ustiga "yod", "margansovka" va "zelyonka" deb yozilgan shishachalar tayyorladi. Shishalarga shu moddalarni quymoqchi bo'lib, ularni adashtirib yubordi.

Shishadagi yozuvlar ichidagi moddalar bilan mos kelmagani ma'lum.

"Yod" yozuvli shishaga yashil rangli suyuqlik quyilgan. Agar yod jigarrang, margansovka esa binafsharang bo'lsa, shishalarni tegishli rangga bo'yang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildiradi olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

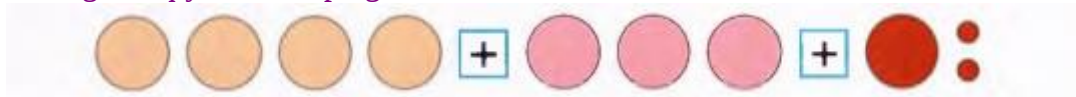
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

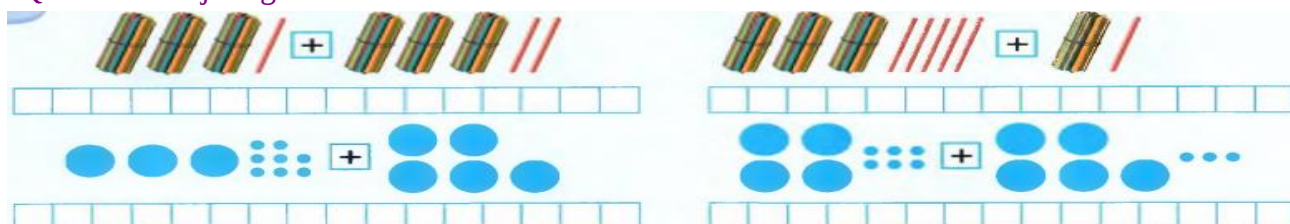
III. Yangi mavzu bayoni:

Ikki xonali sonlarni qo'shish uchun birliklarni birliklarga, o'nliklarni o'nliklarga qo'shamiz.

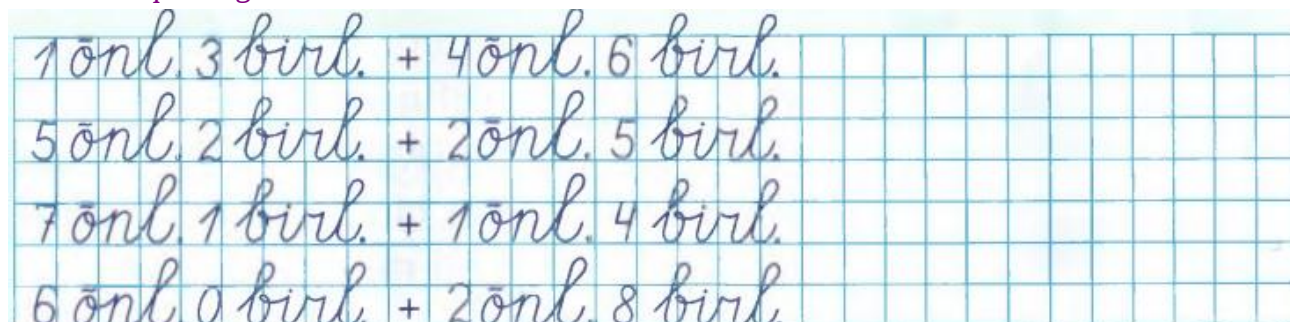
1. Ona bir litr suv quyilgan idishga 40 gramm tuz, 30 gramm shakar va 12 gramm limon kislotasini soldi. Ona hammasi bo'lib suvga necha gramm qo'shimcha mahsulot soldi? Ifoda tuzing va qiymatini toping.

2. Qo'shishni bajaring.

3. Sonlarni qo'shing.

4. Qutida hammasi bo'lib nechta mix bor?

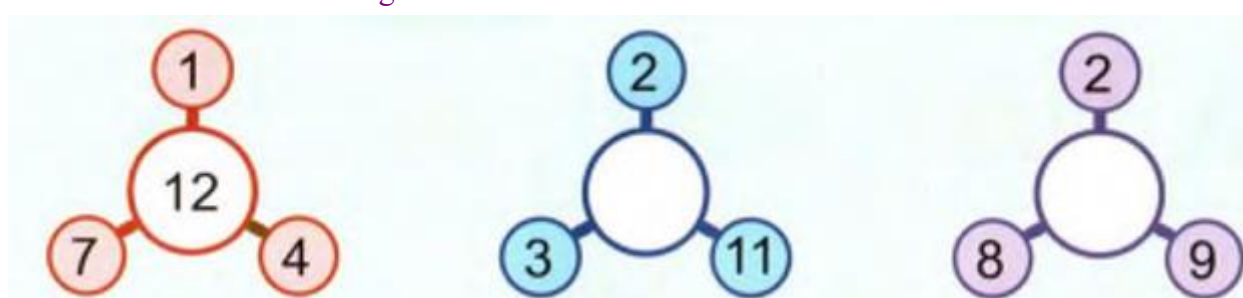

5. Polini bo'yash uchun 11 litr havorang va 14 litr sariq bo'yoqni aralashtirildi. Yangi hosil bo'lgan bo'yoq necha litrni tashkil etadi? Yangi bo'yoq qanday rangni hosil qildi?

6. Shart asosida 4 ta tenglik tuzing va ularni yozing

7. Bo'sh doirachalarni to'ldiring.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

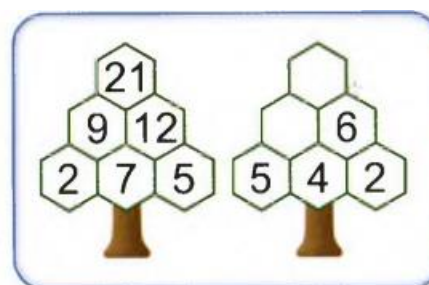
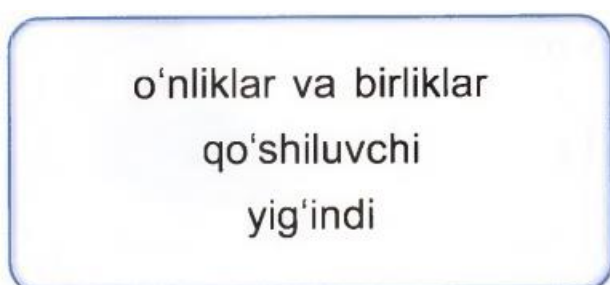
Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

1. 1-“A” sinf xonasida 10 ta, 1-“B” sinf xonasida ham shuncha, 1-“D” sinf xonasida esa bitta ortiq chiroq bor.

1-“A” 1-“B” 1-“D”

1-“A”	1-“B”	1-“D”

1- sinflarda hammasi bo‘lib nechta chiroq bor?

2. Sonlarni xonalarga bo‘ling. Sonlarni kamayish tartibida yozing

___ o‘nl. ___ birl.
 ___ o‘nl. ___ birl.

___ o‘nl. ___ birl.
 ___ o‘nl. ___ birl.

3. Bo‘sh kataklarni namuna bo‘yicha to‘ldiring.

Namuna: $73 = 7 \text{ o‘nl. } 3 \text{ birl.}$

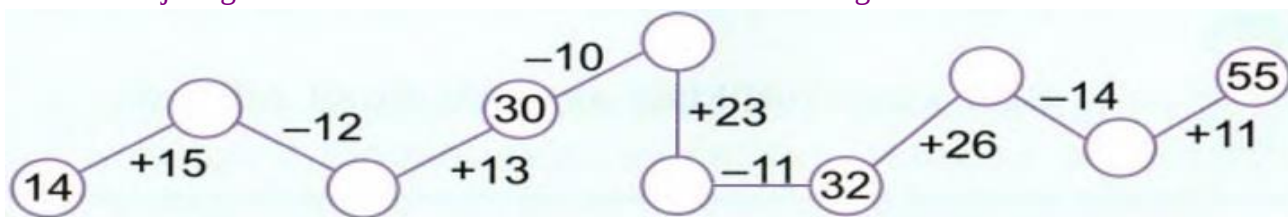
$81 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$	$16 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$
$42 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$	$50 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$
$96 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$	$34 = \square \text{ o‘nl. } \square \text{ birl.}$

4. Ifodalarning qiymatini toping.

$45 \text{ va } 12 \text{ sonlari yig‘indisi } \square \square$
 $16 \text{ va } 52 \text{ sonlari yig‘indisi } \square \square$

$81 \text{ va } 14 \text{ sonlari yig‘indisi } \square \square$
 $28 \text{ va } 11 \text{ sonlari yig‘indisi } \square \square$

5. Amallarni bajaring va doirachalarni kerakli sonlar bilan to‘ldiring.

6. Taqqoslang

$22 \square 14$	$61 \square 16$	$21 + 32 \square 32 + 21$
$51 \square 50$	$72 \square 73$	$25 + 23 \square 45 + 21$

7. Narsalarni shakllar bilan bog‘lang va o‘xshashlik alomatlarini ayting.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

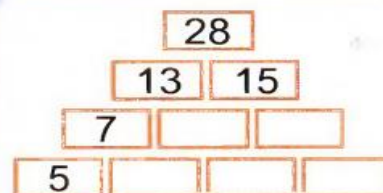
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

xona birliklari
o'nliklar va birliklar
qo'shiluvchi
yig'indi

A collection of various potted and hanging plants. In the foreground, there are four potted plants: a large green cactus in a red and white patterned pot, a small green cactus in a yellow and white striped pot, a small green cactus in a blue and white striped pot, and a small green cactus in a purple and white striped pot. In the background, there are three hanging plants: a colorful flower basket with red, yellow, and blue flowers, a small green cactus in a yellow pot, and a purple flower basket with blue and white flowers. The background is a solid green color.

3. Taqqoslang.

T Q Q T

T $31 + \square = 92$
X $\square + 14 = 65$

A $22 + \square = 56$
R $\square + 12 = 38$

D $\square + 52 = 63$
A $24 + \square = 37$

kamroq _____ ko'proq

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Narsalarning to'plamlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

**Bir ikki xonali sondan ikkinchi ikki xonali sonni
ayirishda birliklardan birliklarni, o'nliklardan
o'nliklarni ayiramiz.**

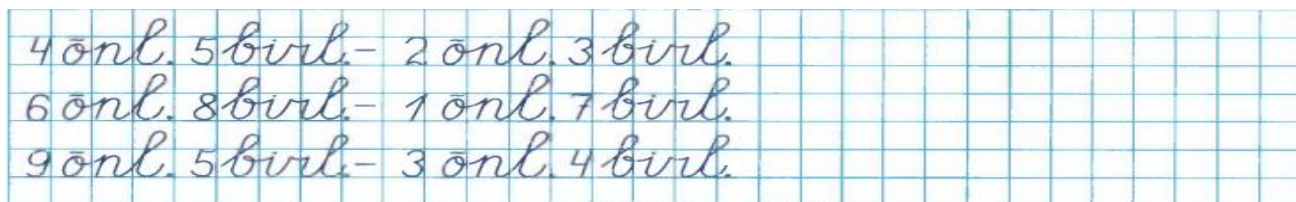
1. Ifodalar tuzing va ularning qiymatini hisoblang.

Jasurning 5 ta o'n so'mlik tangasi bor edi. Tug'ilgan kuniga unga yana 3 ta o'n so'mlik tanga sovg'a qilishdi. Jasurning puli qancha bo'ldi?	Jasur bozorga o'zi bilan 7 ta o'n so'mlik tanga olib ketdi. Bozorda u 2 ta o'n so'mlik tanga sarfladi. Unda qancha pul qoldi?
--	---

2. Har bir mahsulot qancha turadi. O'qing.

3. Hisoblang.

4. Ayirmani toping.

5. Taqqoslang

6. Do'konga xarid qilish uchun kattalardan 31 nafar kishi, 24 nafar bola va 2 ta kuchuk kirdi. Do'konga hammasi bo'lib qancha odam kirdi?

7. Ikkinchi, to'qqizinchi, beshinchi o'nliklar sonini ayting.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

xona birliklari
kamayuvchi
ayriluvchi
ayirma

2	9	4
		3
6		8

Ikki son bir-biridan xona birliklari bo'yicha ayiriladi.

1. Restavatorlar qadimgi minoraning devorini asil holiga keltirishyapti. Buning uchun ularga 97 dona bezakli g'isht kerak bo'ladi. Agar 46 dona g'isht keltirilgan bo'lsa, ustalarga yana nechta g'isht yetmayapti?
2. Turli xalqlar sonlarni turlicha yozganlar. Nomerlash — bu sonlarni yozish usuli. Zamonaviy nomerlash: 1, 2, 3, 4, ...Quyida berilgan nomerlashlardan qaysi birida keyingi keladigan son qanday ko'rinishda bo'lishini bilish mumkin?

Xitoycha nomerlash	Mayya hindularining nomerlash usuli
一 二 三 四 五 六	• •• ••• — •

Bu belgilar nimaga o'xshaydi?

3. Bo'sh katakchalarni to'ldiring.

64 = 60 + 4	32 = +	48 = +
= 30 + 4	= 10 + 8	= 50 + 5

4. Doirachalarni xona birliklari yozuvi bilan almashtiring.

= o'nl. birl.

= o'nl. birl.

Xona birliklarini doirachalar bilan almashtiring.

2 o'nl. 7 birl. _____ 4 o'nl. 2 birl. _____

5. Xona birliklari yordamida berilgan ifodalarning qiymatini toping.

6 o'nl. 5 birl. – 5 o'nl. 3 birl. = o'nl. birl.

9 o'nl. 5 birl. – 5 o'nl. 4 birl. = o'nl. birl.

8 o'nl. 7 birl. – 2 o'nl. 5 birl. = o'nl. birl.

6. Hisoblang.

56 + 42	56 – 25	91 – 10
85 – 14	95 – 45	13 + 26

7. Toshkentda dinozavrlar bog'i ochildi. Maydonda 48 ta qadimgi hayvonlar borligi ma'lum bo'ldi. Agar o'txo'rlar soni 24 ta bo'lsa, yirtqichlar soni qancha bo'lgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ikki xonali sonlarni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish va bu usullar samarali ekanligini tushuna olish;

milliy bayramlarimizga oid sana va vaqtlarni bilish, ularni kundalik hayotda qo'llay olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimizning matematikaga qo'shgan hissalarini tushuna olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

-

$24 + 43 = 67$	$43 + 24 = 67$	$67 - 24 = 43$	$67 - 43 = 24$
$56 + 12 =$	$12 + 56 =$		
$34 + 42 =$			
$11 + 56 =$			
$27 + 12 =$			

-

- [illegible]

- [illegible]

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qo'shish bilan ayirish orasidagi bog'lanish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

No	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

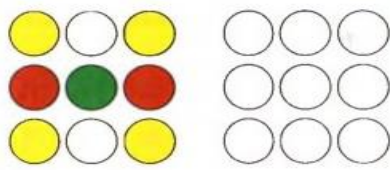
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

qo'shish
ayirish
teskari amallar

Qo'shish va ayirish bir-biriga teskari amallar hisoblanadi.

1. O'zbek alifbosida 29 ta harf bor, ulardan 6 tasi unli harflar. Alifboda nechta undosh harf bor? Ifoda tuzing va yozing.
2. Rasmga qarang va misollarni yeching

$30 + 4$	$34 - 4$		
$4 + 30$	$34 - 30$		

Bunday misollar qanday ataladi?

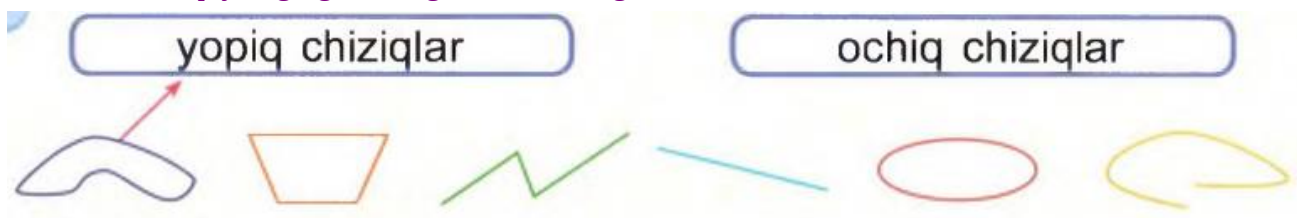
3. Hisoblang. Javobingizni tekshiring.

$56 - 34$	$98 - 43$	$44 + 45$
$17 + 22$	$64 - 52$	$34 + 62$

4. Shaklni toping. Bu shakl uchburchak ham, oltiburchak ham emas, uning uchlari soni beshdan kichik, uning nomeri uning tomonlari soniga teng emas.

5. Shakllarni quyidagi guruhlariga birlashtiring.

6. Ikki xonali sonlarni o'sish tartibida joylashtiring va til haqidagi maqolni toping.

20	14	17	25	15
G	T	L	A	I

35	29	31	26	38	36
B	T	I	E'	R	O

50	42	48	45
A	E	G	L

58	63	55	52	71	56
B	O	T	E'	R	I

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Narsalarning to'plamlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarni to'g'ri talaffuz etish;

o'z fikrini aniq ifodalay olish;

matematikaga oid turli axborotlarni tinglab, ko'rib tushunish;

sodda matematik matn ma'nosini so'zlab bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildirish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

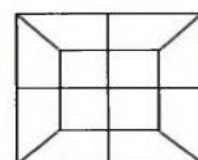
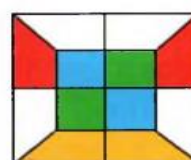
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

qo'shiluvchi
yig'indi
amallar tartibi

2. Hisoblang va taqqoslang.

$10 + 4 + 2$	$14 + 2 + 4$	$6 + 4 + 12$	$16 + 12 + 2$
$15 + 4 + 1$	$10 + 5 + 20$	$7 + 8 + 5$	$13 + 7 + 10$

- 22, 5 va 12 sonlari yig'indisi.

[illegible]

- 11, 13 va 15 sonlari yig'indisi

[illegible]

- #### 4. Jadvalni to'ldiring.

5. Shart bo'yicha ifoda tuzing:

a	24	45	82
b	21		
c		31	11
$a + b + c$	99	87	97

Yevropada — 43 ta davlat
Osiyoda — 42 ta davlat

]? davlat

[illegible]

- ## 6. Ramsda nechta har hil shakl bor?

A full-page view of a blank sheet of graph paper. The grid consists of small squares formed by thin, light blue lines. There are approximately 20 columns and 20 rows of squares. The margins are consistent on all sides.

7. Shakllarni chizishda bola yo‘l qo‘ygan xatoni toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qo'shishning guruhlash xossasi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish va o'z fikrini himoya qila olish;

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish;

guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tuta bilish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

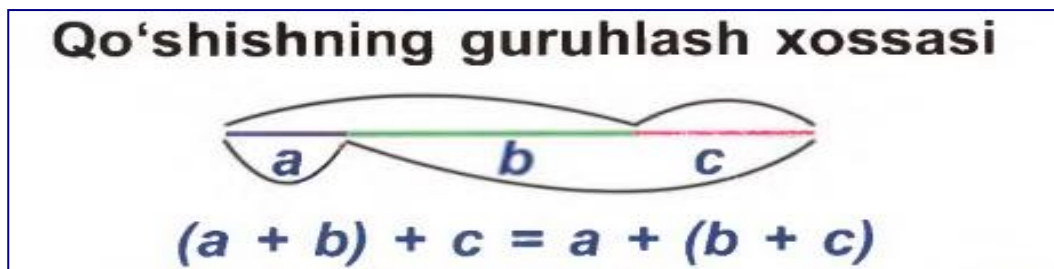
Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

$$\begin{aligned} & 3 + (7 + 5) \\ & (8 + 4) + 2 \\ & (16 + 3) + 4 \end{aligned}$$
[illegible]

	Mulohazalar	Ch	Y
1	Eng kichik geometrik shakl bu — nuqta.		
2	39 soni 3 ta birlik va 9 ta o'nlikdan iborat.		
3	Uchburchakning uchta tomoni bor.		
4	100 va 50 sonlari ayirmasi 50 ga teng.		
5	Agar kamayuvchi 97 ga, ayriluvchi 40 ga teng bo'lsa, u holda ayirma 67 ga teng bo'ladi.		
6	Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakning tomonlari soni teng.		

24 + 12 + 11	75 - 33 - 22
24 + 12 + 11	75 - 33 - 22

7. Hamma shakllarning o'xshash tomonini toping. 4-shaklning boshqa shakllardan farqli tomonini toping

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tarkibli ifodalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish, qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyati natijasini tahlil qilish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish va ularni tuzata olish;

masala yechish orqali ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy munosabatini bildira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

qo'shiluvchi va yig'indi
amallar tartibi
guruhlash xossasi

11	−	8	=	
−				+
=				=
	+	4	=	10

1. Planetariyga o'quv qurollari keltirildi. Ular ichida 4 ta teleskop, 12 ta xarita va 21 ta sayyoralar haqida disk bor edi. Planetariyga hammasi bo'lib nechta o'quv qurollari keltirildi?

2. Rasm bo'yicha uchta qo'shiluvchidan iborat ifoda tuzing.

Uni yozing va qiymatini hisoblang.
3. Jadvalni to'ldiring.

	12	1	1	48	1	23
			12			
	16	7	84	1	1	35
 + + 	98	12		59	45	89

4. Hosil bolgan ifodalarni yozing.

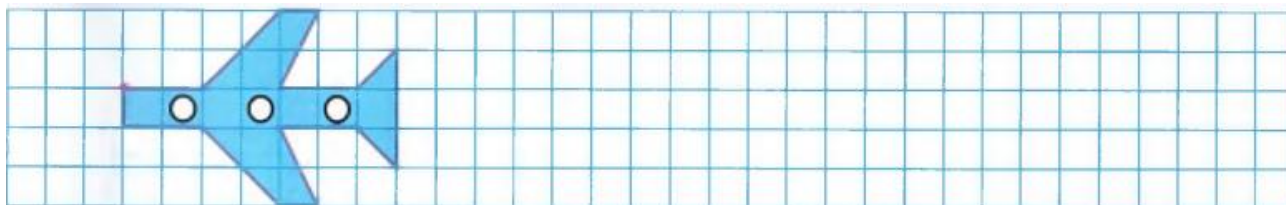
7 ta samolyot	5 ta ko'p	
16 ta raketa	7 ta kam	
28 ta yulduzcha	11 ta ko'p	
14 ta yo'ldosh	2 ta kam	

5. Jadvaldan foydalanib savollarga javob bering.

Birinchi fazogir	Y. A. Gagarin	Alan Shepard	Yan Livey
yoshi	27 yosh	38 yosh	38 yosh
fazoda bo'lgan vaqti	1 soat 48 minut	15 minut	21 soat
parvoz qilgan vaqti	12- aprel 1961- yil	5- may 1961- yil	16- oktabr 2003- yil
kasbi	kosmonavt	astronavt	taykonavt

Fazoga parvoz qilgan paytda kimning yoshi kichik bo'lgan? Kim birinchi bo'lib parvoz qilgan? Fazoda kirn ko'p vaqt bo'lgan?

6. Samolyot rasmini katakchalar bo'yicha chizing

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qavsli tarkibli ifodalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga narsalarning to'plamlari haqida tushuncha berish, 100 gacha bo'lgan sonlarni o'rgatish va uzun hamda murakkab matematik ifodalar, qadimda odamlar sonlarni qanday belgilaganliklari haqida tushuncha berish va sonlarning zamonaviy yozuvi qanchalik qulay ekaniga ishonch hosil qildirish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

darslik va boshqa manbalardan foydalana olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarni o'qiy olish, tushunish va foydalana olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor

bo'lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lgan hisoblashlarda hisoblash vositalardan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: taxta, bo'r, mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

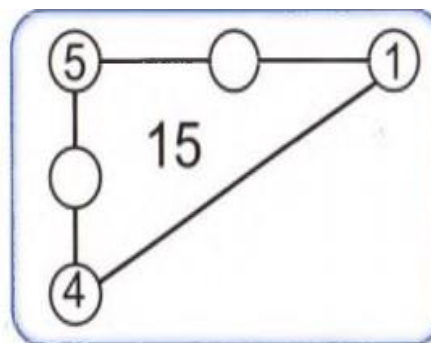
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi.

III. Yangi mavzu bayoni:

qo'shiluvchi va yig'indi
amallar tartibi

1. Hayvonot bog'ining qafaslarida yirtqich hayvonlardan 2 ta yo'lbars, 5 ta arslon va 8 ta qoplon yashaydi. Qafaslarda hammasi bo'lib nechta yirtqich hayvon yashaydi?
2. Hayvonot bog'ida chigirtkalarining 3 turi bor. Sherzod 12 ta qo'ng'ir, Aziza 11 ta yashil, Ulug'bek 6 ta qora chigirtka sanadi. Hayvonot bog'ida hammasi bo'lib nechta chigirtka bor?

Agar ifodada qavslar bo'lsa, avval qavslar ichidagi amal bajariladi, keyin qolgan amallar chapdan o'ngga tomon tartib bilan bajariladi. Agar ifodada qavslar bo'lmasa, amallar chapdan o'ngga tomon tartib bilan bajariladi.

$$8 - (5 + 1) = 2$$

$$1) 5 + 1 = 6$$

$$2) 8 - 6 = 2$$

$$8 - 5 + 1 = 4$$

$$1) 8 - 5 = 3$$

$$2) 3 + 1 = 4$$

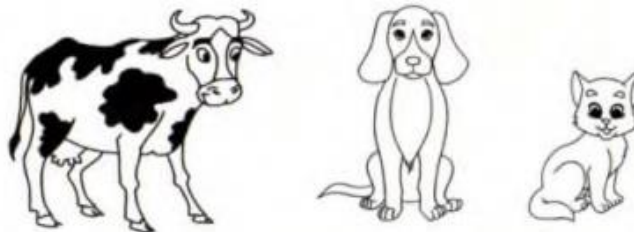
3. Qoidadan foydalanib hisoblang.

25 + (13 + 11)	37 - (12 + 12)
14 - (18 - 4)	51 + (38 - 26)

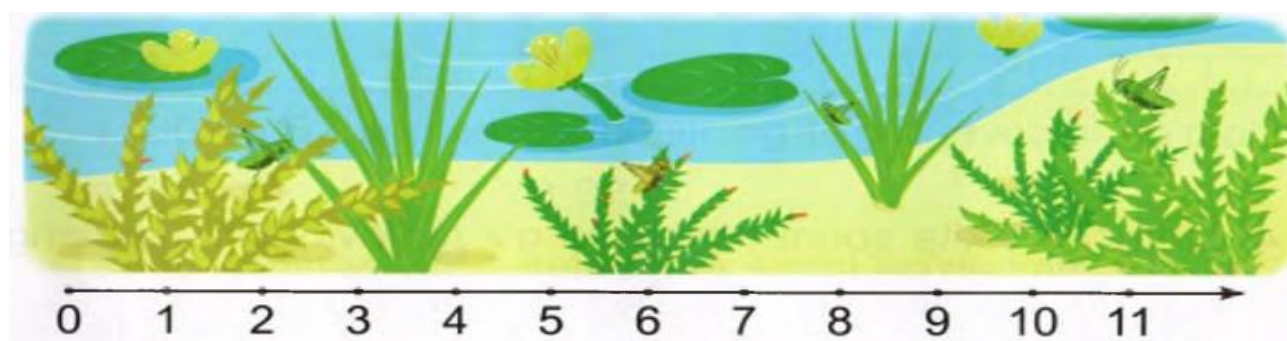
4. Odam bir minutda taxminan 20 marta, kaptar 30 marta nafas oladi. Kaptar bir minutda odamga qaraganda qancha ko'p nafas oladi?
5. Yozuv to'g'ri chiqishi uchun qaysi sonni almashtirish kerak?

80	- 20	60	+ 10	70	- 70	0	+ 50	60	- 10	40
----	------	----	------	----	------	---	------	----	------	----

6. Bu hayvonlar har xil rangda: malla, kulrang va qo'ng'ir. It bilan sigir kulrang emas. Kulrangdan chapdagi hayvon malla rangda.

7. Chigirtkalar o'tirgan joyini belgilang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)